

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

7 JULI 1998

WETSVOORSTEL

**tot instelling van het verzoek tot
uitlegging bij het Hof van
Cassatie**

AMENDEMENTEN

voorgesteld na indiening van het verslag

Nr. 14 VAN DE HEER VANDEURZEN
(Subamendement bij amendement n° 10, Stuk nr.206/
8)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 1147bis, eerste lid, de woorden «Een rechtscollege dat in beroep of in laatste aanleg uitspraak doet, mag» **vervangen door de woorden** «*Onverminderd de bevoegdheid van het Arbitragehof, mag een rechtscollege dat in beroep of in laatste aanleg uitspraak doet*».

VERANTWOORDING

Het moet van meetafaan duidelijk zijn dat de bevoegdheid voor het Hof van Cassatie om wetten te interpreteren via een prejudicieel verzoek tot uitlegging niet kan inter-

Zie :

- 206 - 95 / 96 :

- N° 1 : Wetsvoorstel van de heer Duquesne.
- N°s 2 tot 5 : Amendementen.
- N° 6 : Verslag.
- N° 7 : Tekst aangenomen door de commissie.
- N° 8 : Amendement.
- N° 9 : Advies van de Raad van State.
- N° 10 : Amendement na verslag.

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

7 JUILLET 1998

PROPOSITION DE LOI

**portant création d'une requête en
interprétation devant la
Cour de cassation**

AMENDEMENTS

présentés après le dépôt du rapport

N° 14 DE M. VANDEURZEN
(Sous-amendement à l'amendement n° 10, doc. n° 206/
8)

Art. 3

Dans l'article 1147bis, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots «Une juridiction statuant en degré d'appel ou en dernier ressort peut,» **par les mots** «*Sans préjudice de la compétence de la Cour d'arbitrage, une juridiction statuant en degré d'appel ou en dernier ressort peut,*».

JUSTIFICATION

Il doit être clair d'emblée que la faculté de la Cour de cassation d'interpréter les lois lorsqu'elle est saisie, à titre préjudiciel, d'une demande d'interprétation ne peut inter-

Voir :

- 206 - 95 / 96 :

- N° 1 : Proposition de loi de M.Duquesne.
- N°s 2 tot 5 : Amendements.
- N° 6 : Rapport.
- N° 7 : Texte adopté par la comission.
- N° 8 : Amendement.
- N° 9 : Avis du Conseil d'Etat.
- N° 10 : Amendement après rapport.

(*) Quatrième session de la 49ème législature

ereren met de bestaande regelgeving over de prejudiciële vragen bij het Arbitragehof, zoals geregeld in de artikelen 26 tot 30 van de bijzondere wet van 1989 op het Arbitragehof.

Een prejudicieel verzoek tot uitlegging bij het Hof van Cassatie kan dus nooit tot voorwerp hebben de toetsing van een wet aan een bevoegdheidsverdelende regel of aan artikel 10, 11 of 24 van de Grondwet.

Nr. 15 VAN DE HEER VANDEURZEN

(Subamendement bij amendement n° 10, Stuk nr.206/8)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 1147bis, de woorden «mag, bij een beslissing die niet vatbaar is voor beroep» vervangen door de woorden «kan, ambtshalve of op verzoek van één de partijen, bij een beslissing die niet vatbaar is voor beroep».

VERANTWOORDING

Er wordt verduidelijkt dat een prejudicieel verzoek tot uitlegging zowel ambtshalve als op verzoek van één van de partijen kan ingediend worden.

Nr. 16 VAN DE HEER VANDEURZEN

(Subamendement bij amendement n° 10, Stuk nr.206/8)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 1147bis het tweede en het derde lid van plaats verwisselen.

VERANTWOORDING

Het is vanuit legistiek oogpunt beter dat de bepaling met betrekking tot de niet-toepassing in strafzaken dadelijk aansluit bij het eerste lid.

Nr. 17 VAN DE HEER VANDEURZEN

(Subamendement bij amendement n° 10, Stuk nr.206/8)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 1147bis, tussen het derde en het vierde lid, de volgende leden invoegen :

«Het rechtscollege is niet gehouden tot het instellen van prejudicieel verzoek tot uitlegging indien de vordering, ingesteld bij het rechtscollege, niet ontvankelijk is om procedureredenen die ontleend zijn aan normen die zelf niet het voorwerp uitmaken van het prejudicieel verzoek tot uitlegging.

férer avec la réglementation prévue par les articles 26 à 30 de la loi spéciale de 1989 sur la Cour d'arbitrage en ce qui concerne les questions préjudicielles posées à cette cour .

Une demande d'interprétation introduite à titre préjudiciel auprès de la Cour de cassation ne peut donc jamais avoir pour objet de vérifier la conformité d'une loi à une règle répartitrice de compétences ou aux articles 10, 11 ou 24 de la Constitution.

N° 15 DE M. VANDEURZEN

(Sous-amendement à l'amendement n° 10, doc. n° 206/8)

Art. 3

Dans l'article 1147bis proposé, remplacer les mots «peut, à titre préjudiciel, saisir la Cour de cassation» par les mots «peut, d'office ou à la demande d'une des parties, saisir à titre préjudiciel la Cour de cassation».

JUSTIFICATION

Le présent amendement tend à préciser qu'une demande d'interprétation à titre préjudiciel peut être introduite tant d'office qu'à la demande d'une des parties.

N° 16 DE M. VANDEURZEN

(Sous-amendement à l'amendement n° 10, doc. n° 206/8)

Art. 3

Dans l'article 1147bis proposé, permuter les alinéas 2 et 3.

JUSTIFICATION

D'un point de vue légistique, il est préférable que la disposition relative à la non-applicabilité en matière pénale suive immédiatement l'alinéa 1er.

N° 17 DE M. VANDEURZEN

(Sous-amendement à l'amendement n° 10, Doc. n° 206/8)

Art. 3

Dans l'article 1147bis proposé, entre les alinéas 3 et 4, insérer l'alinéa suivant :

«La juridiction n'est pas tenue de saisir, à titre préjudiciel, la Cour de cassation d'une demande d'interprétation lorsque l'action introduite devant la juridiction est irrecevable pour des motifs de procédure tirés de normes ne faisant pas elles-mêmes l'objet de la demande préjudicielle d'interprétation.

Het Hof van Cassatie verklaart het verzoek onontvankelijk indien het reeds uitspraak heeft gedaan op een verzoek of een beroep met hetzelfde onderwerp».

VERANTWOORDING

Deze twee gronden van onontvankelijkheid van het prejudicieel verzoek, met name de onontvankelijkheid van de vordering ten gronde wegens procedurerechten en het voorhanden zijn van een eerder antwoord op een prejudicieel verzoek tot uitlegging of een cassatieberoep met hetzelfde onderwerp, zijn ontleend aan de bepalingen over de prejudiciële vragen bij het Arbitragehof (artikel 26, § 2, tweede lid en derde lid, 1° bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof).

Nr. 18 VAN DE HEER VANDEURZEN
(Subamendement bij amendement n° 10, Stuk nr.206/8)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 1147bis, het laatste lid vervangen als volgt :

«De beslissing om aan het Hof van Cassatie een prejudicieel verzoek tot uitlegging te richten schorst de procedure en de termijnen van procedure en verjaring vanaf de datum van die beslissing tot de datum waarop het uitleggingsarrest van het Hof van Cassatie ter kennis wordt gebracht van het rechtscollege dat het verzoek heeft gericht of, bij ontstentenis van een uitleggingsarrest, totdat de termijn bepaald in artikel 1147ter verstreken is.

Niettemin kunnen de nodige voorlopige of bewaarende maatregelen genomen worden».

VERANTWOORDING

Ook hier betreft het een overname van een bepaling uit de bijzondere wet op het Arbitragehof (artikel 30).

Nr. 19 VAN DE HEER VANDEURZEN
(Subamendement bij amendement n° 10, Stuk nr.206/8)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 1147ter, het eerste lid doen voorafgaan door wat volgt :

«Een prejudicieel verzoek tot uitlegging wordt bij het Hof van Cassatie aanhangig gemaakt door overzending van een door de voorzitter en de griffier van het rechtscollege ondertekende expeditie van de beslissing tot verwijzing en van het dossier van de rechtspleging.

La Cour de cassation déclare la demande irrecevable lorsqu'elle a déjà statué sur une demande ou un recours ayant le même objet.»

JUSTIFICATION

Ces deux motifs d'irrecevabilité d'une demande préjudicielle, à savoir l'irrecevabilité d'une action pour des motifs de procédure et l'existence d'une réponse à une demande préjudicielle ou à un recours en cassation ayant le même objet, sont repris des dispositions relatives aux questions préjudicielles devant la Cour d'arbitrage (art. 26, § 2, alinéas 2 et 3, 1° de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage).

N° 18 DE M. VANDEURZEN
(Sous-amendement à l'amendement n° 10, Doc. n° 206/8)

Art. 3

Dans l'article 1147bis proposé, remplacer le dernier alinéa par ce qui suit :

«La décision de poser une demande d'interprétation à titre préjudiciel à la Cour de cassation suspend la procédure et les délais de procédure et de prescription depuis la date de cette décision jusqu'à celle à laquelle l'arrêt de la Cour de cassation est notifié à la juridiction qui a saisi la Cour de la demande ou, en l'absence d'arrêt interprétatif, jusqu'à l'expiration du délai prévu à l'article 1147ter.

Les mesures provisoires ou conservatoires nécessaires peuvent néanmoins être prises.»

JUSTIFICATION

Cet amendement reprend également une disposition de la loi spéciale sur la Cour d'arbitrage (art. 30).

N° 19 DE M. VANDEURZEN
(Sous-amendement à l'amendement n° 10, Doc. n° 206/8)

Art. 3

Dans l'article 1147ter proposé, faire précéder l'alinéa 1er par ce qui suit:

«La Cour de cassation est saisie d'une demande d'interprétation préjudicielle par la transmission d'une expédition de la décision de renvoi, signée par le président et par le greffier de la juridiction, et du dossier de la procédure.

Een afschrift van deze beslissing wordt meegedeeld aan de partijen.

De beslissing tot verwijzing vermeldt de bepalingen van de wet die het onderwerp uitmaken van het verzoek. Het Hof van Cassatie kan evenwel het prejudicieel verzoek tot uitlegging herformuleren».

VERANTWOORDING

Overname van artikel 27, § 1 en § 2 (gedeeltelijk) bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Het dossier van de rechtspleging dient overgemaakt te worden aan het Hof van Cassatie teneinde het Hof toe te laten de ontvankelijkheid van het prejudicieel verzoek tot uitlegging te beoordelen.

Nr. 20 VAN DE HEER VANDEURZEN
(Subamendement bij amendement n° 10, Stuk nr.206/8)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 1147ter, het zesde lid weglaten.

VERANTWOORDING

Het is niet duidelijk wat de draagwijdte is van deze bepaling.

Dient de procedure volledig tegensprekelijk te verlopen? Zo ja, hoe valt dit dan te rijmen met het feit dat het uitlegingsarrest niet gemotiveerd dient te zijn en met de relatief korte termijnen van behandeling van het prejudicieel verzoek tot uitlegging? Dienen de partijen vertegenwoordigd te worden door een advocaat bij het Hof van Cassatie?

J. VANDEURZEN

Nr. 21 VAN DE HEREN BARZIN EN VANDEURZEN

Art. 1

Dit artikel vervangen door wat volgt :

«Artikel 1. — Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.».

VERANTWOORDING

Teneinde een consensus te bereiken, is het nuttig de tekst van het voorstel aan het integrale tweekamerstelsel te onderwerpen.

Une copie de cette décision est transmise aux parties.

La décision de renvoi indique les dispositions de la loi qui font l'objet de la demande. Toutefois, la Cour de cassation peut reformuler la demande d'interprétation préjudicielle.».

JUSTIFICATION

Le présent amendement reprend (partiellement) l'article 27, § 1er et § 2, de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage.

Le dossier de la procédure doit être transmis à la Cour de cassation afin de lui permettre de se prononcer sur la recevabilité de la demande d'interprétation préjudicielle.

N° 20 DE M. VANDEURZEN
(Sous-amendement à l'amendement n° 10, Doc. n° 206/8)

Art. 3

Al'article 1147ter proposé, supprimer l'alinéa 6.

JUSTIFICATION

La portée de cette disposition n'est pas claire.

Toute la procédure doit-elle être contradictoire? Dans l'affirmative, comment concilier cette exigence avec le fait que l'arrêt interprétatif ne doit pas être motivé et qu'il doit être répondu à la demande d'interprétation préjudicielle dans des délais relativement brefs? Les parties doivent-elles être représentées par un avocat à la Cour de cassation?...

N° 21 DE MM. BARZIN ET VANDEURZEN

Art. 1er

Remplacer cet article par ce qui suit :

«Article 1er. — La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.».

JUSTIFICATION

Dans un souci de consensus, il s'avère utile de soumettre le texte de la proposition au bicamélarisme intégral.

J. BARZIN
J. VANDEURZEN

Nr. 22 VAN DE HEER LANDUYT

Art. 1bis (nieuw)

Een artikel 1bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

«Art. 1bis. — In artikel 478 van het Gerechtelijk Wetboek worden de woorden «Voor het Hof van Cassatie kunnen» vervangen door de woorden «Behoudens het bepaalde in artikel 1147ter kunnen voor het Hof van Cassatie».

R. LANDUYT

Nr. 23 VAN DE HEER BOURGEOIS
(Subamendement bij amendement 15)

Art. 3

In de voorgestelde tekst de woorden «niet vatbaar is voor beroep» vervangen door de woorden «niet vatbaar is voor enig rechtsmiddel».

VERANTWOORDING

Beantwoordt ogenschijnlijk beter aan de bedoeling van de indiener. Ook verzet en cassatie moeten uitgesloten worden.

G. BOURGEOIS

Nr. 24 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN
(Subamendement bij amendement nr. 10, Stuk nr. 206/8)

Art. 3

In het voorgestelde artikel 1147ter na het tweede lid de volgende bepaling invoegen :

«Artikel 478 is terzake niet toepasselijk».

VERANTWOORDING

Voor het indienen van een verzoek tot uitlegging bij het Hof van Cassatie is geen tussenkomst van een advocaat bij het Hof van Cassatie nodig.

S. VERHERSTRAETEN

N° 22 DE M. LANDUYT

Art. 1^{er}bis (nouveau)

Insérer un article 1erbis (nouveau) libellé comme suit :

«Art. 1^{er}bis. — Dans l'article 478 du Code judiciaire, les mots «Le droit de postuler» sont remplacés par les mots «Sans préjudice des dispositions de l'article 1147ter, le droit de postuler».

N° 23 DE M. BOURGEOIS
(Sous-amendement à l'amendement n° 15)

Art. 3

Dans le texte proposé, remplacer les mots «non susceptible de recours» par les mots «non susceptible d'une voie de recours quelconque».

JUSTIFICATION

Cette formulation correspond apparemment mieux à l'objectif poursuivi par l'auteur. Il convient d'exclure également l'opposition et le pourvoi en cassation.

N° 24 DE M. VERHERSTRAETEN
(Sous-amendement à l'amendement n° 10, Doc. n° 206/8)

Art. 3

Dans l'article 1147ter proposé, insérer la disposition suivante entre les alinéas 2 et 3 :

«L'article 478 n'est pas applicable en l'occurrence.»

JUSTIFICATION

L'introduction d'une demande en interprétation auprès de la Cour de cassation ne nécessite pas l'intervention d'un avocat à cette Cour.

Nr. 25 VAN DE HEREN VANDEURZEN EN
LANDUYT

Art. 1bis (nieuw)

Een artikel 1bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

«Art. 1bis. — In artikel 478 van het Gerechtelijk Wetboek wordt de tweede zin aangevuld als volgt : «en evenmin voor de toepassing van artikel 1147ter, tweede lid».

J. VANDEURZEN
R. LANDUYT

N° 25 DE MM. VANDEURZEN ET LANDUYT

Art. 1erbis (nouveau)

Insérer un article 1^{er}bis (nouveau) libellé comme suit :

«Art. 1^{er}bis. — Dans l'article 478 du Code judiciaire, la deuxième phrase est complétée comme suit : «ni à l'article 1147ter, alinéa 2.»